

Streda 26. októbra 2011

Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta

P7_TA(2011)0466

Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. októbra 2011 o programe pre nové zručnosti a nové pracovné miesta (2011/2067(INI))

(2013/C 131 E/10)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. novembra 2010 s názvom Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta: Európsky príspevok k plnej zamestnanosti (KOM(2010)0682),
- so zreteľom na svoju pozíciu z 8. septembra 2010 o návrhu rozhodnutia Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov: časť II integrovaných usmernení stratégie Európa 2020 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2010/707/EÚ z 21. októbra 2010 o usmerneniach politík zamestnanosti členských štátov ⁽²⁾,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. júla 2010 o podpore prístupu mládeže na trh práce, posilnení postavenia štážístov, stáží a odbornej prípravy ⁽³⁾,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. júla 2010 o atypických zmluvách, zabezpečených profesionálnych dráhach a nových formách sociálneho dialógu ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. septembra 2010 o rozvoji potenciálu zamestnanosti v novom udržateľnom hospodárstve ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na závery Rady zo 6. decembra 2010 s názvom Politiky zamestnanosti pre konkurencieschopné, nízkouhlíkové, zdrojovo efektívne a zelené hospodárstvo,
- so zreteľom na štúdiu Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (CEDEFOP) Zručnosti pre zelené pracovné miesta z roku 2010),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2011 o podpore mobility pracovníkov v rámci Európskej únie ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na Bruggské komuniké o posilnenej európskej spolupráci v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na roky 2011 – 2020, ktoré bolo schválené 7. decembra 2010 ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na strednodobú predpoveď do roku 2020: Ponuka kvalifikácií a dopyt po nich v Európe, Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania, 2010 ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na štúdiu strediska CEDEFOP z mája 2009 s názvom Kvalifikácie pre budúcnosť Európy: predvídanie profesijných zručností,
- so zreteľom na rámcový dohovor z 25. marca 2010 o inkluzívnych trhoch práce, ktorý podpísali Európska konfederácia odborových zväzov (ETUC), BUSINESSEUROPE, Európska asociácia remesiel, malých a stredných podnikov (UEAPME) a Európske stredisko podnikov s verejnou účasťou a podnikov všeobecného hospodárskeho záujmu (CEEP),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 308 E, 20.10.2011, s. 116.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 308, 24.11.2010, s. 46.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0262.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0263.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 308 E, 20.10.2011, s. 6.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P7_TA(2011)0455.

⁽⁷⁾ Tlačová správa Komisie IP/10/1673.

⁽⁸⁾ Publikácie CEDEFOP, ISBN 978-92-896-0536-6.

Streda 26. októbra 2011

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom Európa 2020: Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (KOM(2010)2020),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. januára 2011 s názvom Ročný prieskum rastu: ďalší pokrok v rámci komplexnej reakcie EÚ na krízu (KOM(2011)0011) a so zreteľom na návrh spoločnej správy o zamestnanosti priloženej k tomuto oznámeniu,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. februára 2011 s názvom Preskúvanie iniciatívy „Small Business Act“ pre Európu (KOM(2011)0078),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. novembra 2010 s názvom Závety z piatej správy o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti: budúcnosť politiky súdržnosti (KOM(2010)0642),
 - so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie na tému Pokrok v záujme spoločných európskych cieľov vo vzdelávaní a odbornej príprave (SEK(2011)0526),
 - so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a nadobudnutie jeho platnosti v Únii 21. januára 2011 podľa rozhodnutia Rady 2010/48/ES z 26. novembra 2009 o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na správu Európskeho združenia poskytovateľov služieb osobám so zdravotným postihnutím, v ktorej sa uvádza, že pri rastúcej nezamestnanosti v Európe je pre ľudí so zdravotným postihnutím ťažšie získať a udržať si prácu, a so zreteľom na to, že v mnohých krajinách je nezamestnanosť ľudí so zdravotným postihnutím vyššia ako nezamestnanosť ľudí bez zdravotného postihnutia,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. septembra 2010 o stratégii rovnosti žien a mužov 2010 – 2015 (KOM(2010)0491),
 - so zreteľom na závery Rady zo 7. marca 2011 o Európskom pakte pre rodovú rovnosť na obdobie rokov 2011 – 2020,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. októbra 2008 o odporúčaní Komisie o aktívnom začleňovaní ľudí vylúčených z trhu práce (KOM(2008)0639) a na svoje uznesenie k nemu zo 6. mája 2009 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanoviská Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre regionálny rozvoj, Výboru pre kultúru a vzdelávanie a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A7-0320/2011),
- A. keďže v dôsledku svetovej hospodárskej krízy sa podľa nedávnych údajov, ktoré vydal EUROSTAT, zvýšila miera nezamestnanosti v Európskej únii na súčasných 9,5 %, čo predstavuje celkovo 22 828 milióna ľudí, z ktorých 19,4 % tvoria dlhodobo nezamestnaní; keďže nezamestnanosť mládeže sa drží na úrovni 20,4 % a v niektorých členských štátoch dosahuje až 40 %;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 35.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 23.

Streda 26. októbra 2011

- B. keďže malé a stredné podniky, ktoré sú hybnou silou hospodárskeho rastu, vytvárania pracovných miest a plnenia cieľov stratégie 2020, zrušili v dôsledku ekonomickej krízy viac než 3,5 milióna pracovných miest;
- C. keďže v dôsledku hospodárskej krízy v roku 2008 primárne a výrobné sektory stratili viac pracovných miest, než sa očakávalo, a predpokladá sa, že do roku 2020 ešte stratia okolo 2,5 milióna pracovných miest;
- D. keďže hospodárska recesia v roku 2008 ovplyvnila dopyt aj ponuku kvalifikácií v oblasti zamestnanosti, čím sa dramaticky zvýšila neistota týkajúca sa vyhliadok na pracovné miesta a posilnila sa potreba, aby boli ľudia lepšie informovaní o vyhliadkach zamestnanosti na trhu práce;
- E. keďže úsporné opatrenia, ktoré sa presadzujú v mnohých členských štátoch, sú sprevádzané veľmi výrazným zvýšením nezamestnanosti a čiastočne sú zaň aj zodpovedné;
- F. keďže je potrebné, aby politickí činitelia chránili občanov proti riziku nezamestnanosti zabezpečením toho, že pracovná sila bude mať vhodné zručnosti, aby bola maximálne zamestnateľná;
- G. keďže pokroky v oblasti nových technológií a zmeny štruktúry európskych hospodárstiev spôsobili, že pre jednotlivcov je nevyhnutné aktualizovať a zlepšovať svoje schopnosti počas celého pracovného života;
- H. keďže podpora sociálneho, ekologického a konkurencieschopného hospodárstva s efektívnym využívaním zdrojov je jedným z cieľov stratégie Európa 2020;
- I. keďže sa stále očakáva, že v sektore služieb, napríklad v oblasti predaja, strážnych služieb, upratovania, stravovania, opatrovateľských a osobných služieb dôjde odteraz do roku 2020 k podstatnému nárastu pracovných miest a tento sektor by mohol byť najrýchlejšie rastúcou oblasťou;
- J. keďže poľnohospodársko-potravinársky sektor opäť získava svetový význam a vyžaduje odlišné zručnosti a na vyššej úrovni, ale výrazne znižuje počet pracovných miest s nízkou kvalifikáciou;
- K. keďže dosiahnutie trvalo udržateľného rastu a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, ochrana životného prostredia a rozvoj nových ekologických technológií si bude vyžadovať vhodné zručnosti;
- L. keďže technologická zmena a nové štruktúry organizácie práce v odvetviach prirodzene ovplyvňujú štruktúru zamestnanosti z hľadiska potrieb zručností v jednotlivých profesiách a úrovniach kvalifikácie;
- M. keďže hospodárstva čoraz viac požadujú kreatívne, interaktívne, komunikačné zručnosti a schopnosť riešiť problémy na pracovisku, pričom pracovníkom s nízkou kvalifikáciou alebo vykonávajúcim rutinné činnosti hrozí veľké riziko straty zamestnania;
- N. keďže okrem pracovníkov z iných ohrozených skupín pracovníci s nízkou úrovňou vzdelania a zručností čelia väčšiemu riziku straty zamestnania, neistým podmienkam a chudobe, ak sa im neposkytnú primeraná odborná príprava a možnosti rekvalifikácie, ktoré im umožnia držať krok s požiadavkami trhu práce;

Streda 26. októbra 2011

- O. keďže dlhodobá efektívnosť odbornej prípravy a vysokoškolského vzdelania závisí od rôznych javov, napríklad od dostupnosti kvalitného vzdelania a odbornej prípravy, rovnakých príležitostí a bezbariérového prístupu pre všetkých, dostupnosti opatrovateľských služieb, udržateľných verejných investícií, stavu a efektívnej správy verejných financií, ako aj od jasnejšej formulácie individuálnych potrieb a potrieb trhu práce;
- P. keďže EÚ sa zaviazala zlepšiť úrovne vzdelania, znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky pod hranicu 10 % do roku 2020 a zvýšiť mieru ukončenia vysokoškolského vzdelania alebo rovnocenného vzdelania najmenej na 40 %;
- Q. keďže počet pracovných miest, ktoré si vyžadujú vysokú technickú a vedeckú kvalifikáciu, sa podľa predpokladov zvýši a v roku 2020 bude asi polovica všetkých pracovných miest určená pre pracovníkov so strednou úrovňou kvalifikácie, zatiaľ čo 35 % pracovných miest si bude vyžadovať vysokú kvalifikáciu v porovnaní s 29 % v súčasnosti, a keďže budú potrebné ďalšie kvalifikácie pre trvalo udržateľnú ekonomiku vo všetkých profesiách a vo všetkých segmentoch zručností;
- R. keďže migrácia v rámci EÚ, do EÚ i smerom von, ako aj demografické zmeny budú mnohokrát spôsobom ovplyvňovať budúcu veľkosť a zloženie pracujúcej populácie v členských štátoch a budú významne ovplyvňovať dopyt po kvalifikáciách a ich ponuku, najmä v tých členských štátoch, v ktorých rýchlo klesá počet obyvateľov alebo v ktorých dochádza k veľkému úniku mozgov;
- S. keďže schopnosť a zručnosť migrujúcich pracovníkov sa často riadne neuznávajú ani najlepšie nevyužívajú a keďže migrujúci pracovníci sa často stretávajú s problémami, pokiaľ ide o prístup na trh práce, k vzdelaniu a odbornej príprave, a to aj pre nedostatočné informácie o svojich pracovných a sociálnych právach a preto, že sa nezapájajú do činnosti organizácií pracovníkov; keďže integračné politiky, ktoré podporujú prístup k vzdelávaniu, odbornej príprave a zamestnaniu pre prisťahovalcov, môžu teda významne prispieť k naplneniu budúcich potrieb trhu práce;
- T. keďže napriek tomu, že mikroúver je veľmi dôležitým nástrojom pri zabezpečovaní podnikania žien a vytváraní rodinných podnikov, sú ženy v podnikaní v Európskej únii aj naďalej nedostatočne zastúpené a predstavujú v priemere 30 % všetkých podnikateľov;
- U. keďže viac ako 60 % absolventov univerzít sú ženy a pre vedecké špecializácie sa rozhoduje nedostatočný počet žien a dievčat, čo vedie v jednotlivých odvetviach k výraznej rodovej segregácii, a keďže rodové rozdiely medzi zamestnanosťou žien a mužov v odvetví informačných technológií sa v priebehu času skôr zväčšujú ako zmenšujú;
- V. keďže ženy majú na trhu práce znevýhodnené postavenie a sú nepomerne zastúpené v práci na čiastočný úväzok a v nových, často neistých formách pracovných dohôd, a v snahe o prístup k plným sociálnym právam, sociálnej ochrane a príspevkom sa stretávajú s prekážkami;
- W. keďže udržateľný hospodársky rast má potenciál zvyšovať počet dobrých pracovných miest a prispievať k oživeniu hospodárstiev v celej EÚ;
- X. keďže EÚ investuje stále menej než jej svetoví hospodárski partneri a konkurenti do výskumu, inovácie a vzdelania, ktoré sú základnými piliermi rastu a zlepšovania životnej úrovne; keďže znalostná ekonomika si vyžaduje významné investície do technickej odbornej prípravy a zvyšovania úrovne odbornej prípravy;

Streda 26. októbra 2011

- Y. keďže celené a prispôbené zvyšovanie zručností je veľmi potrebné na pomoc ľuďom v získavaní nových zručností, aby mohli využiť prechod na trvalo udržateľnejšie hospodárstvo; keďže existujú presvedčivé ekonomické argumenty na zvyšovanie zručností, integráciu trhu práce a sociálne začleňovanie; keďže znižovanie investícií do zvyšovania zručností bude mať nepriaznivý dlhodobý vplyv;

Problémy politiky zamestnanosti

1. pripomína, že v rámci stratégie Európa 2020 sa členské štáty dohodli na celi dosiahnuť do roku 2020 pre vekovú skupinu 20 – 64 rokov zamestnanosť 75 %, čo je cieľ úzko spätý s hospodárskym rastom a udržateľnosťou systémov sociálneho zabezpečenia a verejných financií v Európe; pripomína, že zamestnanosť žien je v súčasnosti na úrovni 58,2 %; zdôrazňuje, že výrazné zníženie miery nezamestnanosti mladých ľudí, vyššia účasť žien na trhu práce a účinné uskutočňovanie priority začleňovania z tejto stratégie patrí medzi dôležité predpoklady dosiahnutia cieľa zamestnanosti; zdôrazňuje, že väčšina národných reformných programov nedosahuje ciele v oblasti zamestnanosti a chudoby, a vyzýva všetky zúčastnené strany, aby zvýšili úsilie na úspešné plnenie stratégie Európa 2020;

2. opakuje, že piatimi hlavnými cieľmi Únie sú: podpora zamestnanosti, zlepšenie podmienok na inovácie, výskum a vývoj, plnenie cieľov v oblasti zmeny klímy a energetiky, zvýšenie úrovne vzdelania a podpora sociálneho začleňovania;

3. pripomína, že existujú závažné prekážky výrazného zvýšenia zamestnanosti v EÚ, boja proti štruktúrálnej nezamestnanosti a vytvárania nových pracovných miest, a tým aj zvyšovania produktivity a podpory väčšej konkurencieschopnosti; je presvedčený, že problémy, ktoré treba okrem zabezpečenia lepšieho fungovania trhov práce riešiť prednostne, zahŕňujú nesúrodosť a nedostatočnú úroveň zručností mnohých pracovníkov v súčasnosti, ako aj nízke zaradenie vzdelanostnej úrovne niektorých európskych krajín v medzinárodnom meradle; zastáva názor, že integrovaný prístup k rozvoju potrebných zručností bude mať zásadný význam v tom, aby sa čo najlepšie využil potenciál nového udržateľného hospodárstva, a vyzýva Komisiu, aby vo svojom plánovanom oznámení o pracovných miestach v novom udržateľnom hospodárstve nadviazala na požiadavky Parlamentu v tejto oblasti;

4. poukazuje na to, že miera zamestnanosti a ekonomickej výkonnosti sa navzájom posilňujú pri vytváraní zvlášť vysokej úrovne hospodárskeho rastu a kvalitných pracovných miest; dôrazne však odporúča, aby sa členské štáty riadili integrovanými usmerneniami stratégie Európa 2020 v oblasti politiky zamestnanosti a hlavnými smermi hospodárskych politík a aby zároveň zabezpečili, že politiky budú reagovať na vnútroštátne, regionálne a miestne okolnosti a konkrétne podmienky v jednotlivých členských štátoch;

5. zdôrazňuje, že členské štáty sú stále zodpovedné za kľúčové prvky sociálnej politiky, ako sú dane, programy sociálnej pomoci, určitá regulácia práce, zdravotníctvo a vzdelávanie; považuje za veľmi dôležité, aby sociálne politiky zodpovedali celoštátnym, regionálnym a miestnym okolnostiam, a najmä podmienkam v jednotlivých členských štátoch;

6. žiada lepšiu koordináciu hospodárskych politík medzi členskými štátmi v záujme zabezpečenia udržateľného rastu, vytvárania pracovných miest a podpory efektívnej konkurencieschopnosti, a to so zreteľom na regionálne nerovnosti v celej Európe, pokiaľ ide o mieru zamestnanosti a nezamestnanosti; nalieha na členské štáty, aby dodržiavali pravidlá rozpočtovej disciplíny s cieľom znížiť riziko, že sa dostanú do nadmerného deficitu, a žiada vykonávanie účinného rozpočtového dohľadu s možnosťou verejného investovania v súlade s cieľmi EÚ pre rast a zamestnanosť; zdôrazňuje však význam hodnotenia sociálnych vplyvov, ako to vyžaduje zmluva, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posúdili sociálne náklady na škrtý vo výdavkoch, najmä na vzdelávanie a aktívne politiky trhu práce, ktoré by mohli ohroziť pokrok pri riešení nedostatku kvalifikovaných pracovníkov v Európe a udržanie ekonomickej výkonnosti;

Streda 26. októbra 2011

7. podporuje pilotnú iniciatívu Komisie v rámci stratégie Európa 2020 na podporu konkurencieschopnosti a zamestnanosti a na zmenu smerom k udržateľnému, inteligentnejšiemu, inkluzívnejšiemu hospodárstvu; zdôrazňuje význam regionálneho rozmeru pri plnení programu; vyzýva Komisiu, aby v rámci pilotnej iniciatívy predložila prioritné opatrenia v oblasti zamestnanosti a zručností, s primeraným dôrazom na podporu ponuky práce a dopytu v kontexte znalostnej, udržateľnej a solidárnej ekonomiky;
8. domnieva sa, že program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta by sa mal vnímať v spojitosti s rámcovým programom EÚ v oblasti výskumu a že súčinnosť týchto dvoch programov by mohla podporiť rast a tvorbu pracovných miest;
9. zdôrazňuje, že nedávny hospodársky a sociálny vývoj v spojení s budúcimi výzvami, ako sú demografické zmeny a prechod k udržateľnému hospodárstvu, si vyžadujú lepšiu zamestnanosť, vzdelávanie a stratégie organizácie práce s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť EÚ, pracovné a životné podmienky, ako aj vytvárať nové pracovné miesta, a teda podporiť „inteligentný rast“ spojením plnej zamestnanosti a sociálnej starostlivosti s udržateľnou výrobou a životným štýlom; zdôrazňuje v tejto súvislosti význam všeobecnej dostupnosti celoživotného vzdelávania, kvalifikácií a zručností pre všetky vekové skupiny; zdôrazňuje ekonomické dôvody za zdokonaľovanie zručností, integráciu na trhu práce, sociálne začleňovanie, účinný boj proti diskriminácii a lepšie využívanie prínosu všetkých pracovníkov; pripomína, že rovnováha práce a rodinného života, vzdelanie a zlepšovanie ľudského kapitálu znamenajú tiež neekonomický prínos pre jednotlivca;
10. zdôrazňuje, že vnútroštátne opatrenia v oblasti flexiistoty treba preskúmať z hľadiska nových sociálno-ekonomických podmienok, v prípade potreby v nich pokračovať, posilniť ich a prispôsobiť špecifickým potrebám každého členského štátu s cieľom zabezpečiť flexibilný, inkluzívny a aktívny trh práce, efektívnu odbornú prípravu dostupnú pre všetkých a primerané systémy sociálneho zabezpečenia; vyzýva členské štáty, aby doplnili svoje reformy trhov práce posilnením sociálnej ochrany a ochrany proti nezamestnanosti v záujme odstránenia chudoby a aby zlepšili kvalitu verejných služieb zamestnanosti; zdôrazňuje, že flexiistota by nemala byť vnímaná ako univerzálne riešenie;
11. zdôrazňuje význam neformálneho vzdelávania a nadobúdania zručností posilňovaním medzigeneračnej spolupráce, keď mladí ľudia môžu získavať nové zručnosti tak, že ich učia skúsení starší pracovníci;
12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že pre mnohých pracovníkov je zosúladenie pracovného a rodinného života naďalej ťažké; vyzýva členské štáty, aby všetkým rodičom, najmä ženám, rodinám s jedným rodičom, znevýhodneným osobám alebo osobám so zdravotným postihnutím poskytovali možnosti nielen na začlenenie sa do pracovného života, ale aj do procesu celoživotného vzdelávania; zdôrazňuje podmienku, že organizácia práce a možnosti vzdelávania by mali byť zlučiteľné s rodičovskými povinnosťami, že systémy starostlivosti o deti by mali byť efektívnejšie a dostupnejšie a že rodičom by sa mala poskytovať príslušná podpora; ďalej vyzýva členské štáty, aby zaviedli politiky a programy na podporu tých, čo sa starajú o rodiny;
13. považuje za užitočné vždy podporovať prostredie, ktoré uľahčuje prácu z domu, keď takéto opatrenia môžu zlepšiť vhodné vyváženie pracovného a rodinného života;

Reakcie*Zabezpečenie dostupnej kvalifikovanej pracovnej sily*

14. víta založenie Európskej agentúry na sledovanie zamestnanosti a iniciatívu Komisie vypracovať „panorámu zručností EÚ“ a reformovať sieť Európskych služieb zamestnanosti EURES s cieľom zlepšiť transparentnosť a dostupnosť pre uchádzačov o zamestnanie a podporiť pracovnú mobilitu v rámci EÚ; zdôrazňuje kľúčovú úlohu siete EURES v oblasti poradenstva pre mobilných pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie, pokiaľ ide o ich práva, a teda pri zabezpečovaní reálneho vnútorného trhu, a víta spustenie pilotného projektu „Tvoje prvé pracovné miesto EURES“ zameraného na mladých uchádzačov o zamestnanie v EÚ-27; ďalej zdôrazňuje úlohu EURES v cezhraničných regiónoch a domnieva sa, že jej cezhraničným partnerstvám treba dať k dispozícii potrebné zdroje, aby mohli reagovať na výzvy európskeho trhu práce;

Streda 26. októbra 2011

15. zdôrazňuje, že je dôležité zvýšiť účasť na celoživotnom vzdelávaní, najmä v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, s cieľom zabezpečiť zamestnateľnosť, modernizáciu zručností pracovníkov a posilnenie konkurencieschopnosti; upozorňuje na to, že je potrebné zvýšiť aj podiel pracovníkov zapojených do odbornej prípravy, aby si ľudia s vyššou kvalifikáciou mohli nájsť a vykonávať primeranú prácu aj vo vyššom veku; v tejto súvislosti sa domnieva, že zamestnancom i zamestnávateľom by sa mali poskytovať stimuly, s osobitným zameraním na malé a stredné podniky; domnieva sa tiež, že je potrebné zaviesť komplexnejšie stratégie celoživotného vzdelávania a že systémy odborného vzdelávania a odbornej prípravy sa musia zamerať na rýchlo sa meniace potreby trhu práce, technologický vývoj a nové prístupy k organizácii práce;

16. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že členské štáty v čase krízy znížili rozpočty na vzdelávanie a odbornú prípravu, a naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby viac investovali do systémov vzdelávania a odbornej prípravy;

17. žiada lepšie monitorovanie – v každom profesijnom odbore a podľa úrovne kvalifikácie – budúceho dopytu po kvalifikáciách v Európe a okamžité pretransformovanie zistení do politiky členských štátov v oblasti vzdelávania, celoživotného vzdelávania a ďalších oblastí politiky; zdôrazňuje význam zvyšovania atraktivity pracovných miest a kariéry pre mladých pracovníkov, ako aj to, že predovšetkým mladí ľudia musia byť stále informovaní o vývoji na trhu práce, aby sa mohli zameriavať na rozvoj kvalifikácií, ktoré sú v aktuálnom čase potrebné; domnieva sa, že spoločný záujem o znalosti, ktorý spája sféru podnikov, sociálnych partnerov a vzdelávacích inštitúcií, by bol užitočným nástrojom pri riešení medzery medzi inováciami a kvalifikáciami, výrazne by prispieval k podpore záujmov hospodárstva a spoločnosti ako celku, osobitne so zreteľom na závažný problém dosiahnutia plnej zamestnanosti, odstránenia chudoby, sociálneho začlenenia a udržateľného hospodárskeho rastu vo svetovom hospodárstve;

18. zdôrazňuje dôležitosť včasnej identifikácie kvalifikačných potrieb, pričom predpokladá najmenej desaťročný časový horizont, a vyzýva členské štáty a v odôvodnených prípadoch i regióny, aby zriadili centrá na monitorovanie zamestnanosti so zameraním na budúce potreby; ďalej zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť spoľahlivejšie systémy predvídania budúcich kvalifikačných potrieb a nedostatku zručností v EÚ a členských štátoch a rovnako je dôležité pokračovať v investovaní do modernizácie kvalifikácií a lepšieho prispôsobovania kvalifikácií pracovným miestam; opakovane zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby verejnosť mala prístup ku kvalitatívnym informáciám, a v tejto súvislosti vyzýva na výmenu skúseností a najlepších postupov; zdôrazňuje, že v záujme toho je potrebná silnejšia a účinnejšia spolupráca medzi poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy vrátane univerzít a výskumných centier na jednej strane a verejných služieb zamestnanosti, sociálnych partnerov, podnikov a zamestnávateľov na strane druhej;

19. zdôrazňuje potrebu zviditeľnenia a zvýšenia príťažlivosti profesií a pracovných miest v oblastiach, pre ktoré je na pracovnom trhu nedostatok pracovných síl;

20. vyzýva Komisiu, aby zviditeľnila program Leonardo da Vinci, ktorý umožňuje ľuďom získavať nové zručnosti, vedomosti a kvalifikácie a zvyšuje príťažlivosť odborného vzdelávania pre všetkých, a aby tomuto programu poskytla väčšiu finančnú podporu; okrem toho pripomína, že odborná príprava priamo v zamestnaní je obzvlášť dôležitá, a vyzýva na podporu vnútroštátnych programov, ktoré presadzujú takéto možnosti rozvoja kariéry;

21. konštatuje, že miera plnenia podprogramu Erasmus dosahuje takmer 100 %; pripomína dobre podložené dôkazy, že Erasmus výrazne uľahčuje štúdium v zahraničí, poskytuje študentom širšie spektrum zručností a že táto skutočnosť zas značne zlepšuje následné vyhliadky študentov, ktorí sa zúčastnili na programe Erasmus, na zamestnanie, a tým podstatne prispieva ku konkurencieschopnosti Európy;

22. podčiarkuje význam kvalitného štátneho systému vzdelávania, ktorý každému zaručuje slobodný, rovnaký prístup;

Streda 26. októbra 2011

23. je presvedčený, že je veľmi dôležité vytvoriť prostredie pre úzku spoluprácu medzi výskumnými inštitútmi a priemyslom a podnecovať a podporovať priemyselné spoločnosti, aby investovali do výskumu a vývoja; pripomína, že inštitúty vysokoškolského vzdelávania a inštitúcie odbornej prípravy zohrávajú kľúčovú úlohu v regionálnych ekonomikách členských štátov a sú jedinečným miestom, kde sa spája inovácia, vzdelávanie a výskum, a že môžu viesť k vytváraniu pracovných miest, rozvoju podnikateľských a iných zručností a väčšiemu množstvu pracovných príležitostí; v tejto súvislosti uznáva úlohu iniciatívy za dialóg medzi univerzitami a podnikmi; vyzýva miestne a regionálne orgány, aby podporovali európsku schému pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) a aby nabádali všetky hospodárske odvetvia k zaregistrovaniu sa do systému EMAS;

24. vyzýva Komisiu, aby ďalej podporovala vytvorenie európskych sektorových rád pre zamestnanosť a zručnosti v rámci Programu pre nové zručnosti a nové pracovné miesta, ktoré treba podporovať ako platformu na zhromažďovanie a výmenu informácií, ktoré uskutočňujú členské štáty a regióny s cieľom pomôcť koordinovať úsilie všetkých zúčastnených strán, ale aj ako nástroj na podporu činností v oblasti sociálneho dialógu;

25. považuje za veľmi dôležité, aby sa podstatne zvýšili investície do vzdelávania, výskumu a inovácií, a v súlade s tým zastáva názor, že na to, aby sa podnikli členské štáty k napredovaniu v tomto smere, je potrebné venovať pri posudzovaní strednodobých rozpočtových cieľov členských štátov osobitnú pozornosť verejným výdavkom na vzdelávanie, výskum a inovácie;

26. konštatuje, že je preto potrebné primerane podporovať také nástroje, ako sú prieskumy profilov pracovných miest a povolání požadovaných v jednotlivých odvetviach, uskutočňované na základe sociálneho partnerstva;

27. vyzýva európske výbory pre sociálny dialóg, aby napomáhali lepšie prispôsobovanie existujúcej odbornej prípravy súčasnému a budúcemu dopytu prostredníctvom plánu, v ktorom budú stanovené jasné ciele a ukazovatele na monitorovanie pokroku;

28. zdôrazňuje potrebu zapojenia zamestnávateľov do procesu riadenia vzdelávacích inštitúcií a do prípravy študijných kurzov, metód výučby, učňovského vzdelávania, hodnotenia a kvalifikácie; zdôrazňuje význam stimulov pre zamestnávateľov, ktorí nízkokvalifikovaným alebo nekvalifikovaným pracovníkom poskytujú odbornú prípravu, a tým aj príležitosti získať praktické skúsenosti priamo na pracovisku;

29. vyjadruje poľutovanie nad tým, že počet osôb s predčasne ukončenou školskou dochádzkou je v EÚ naďalej príliš vysoký; upozorňuje na to, že pokles počtu osôb s predčasne ukončenou školskou dochádzkou len o 1 % by mohol znamenať pre trh práce okolo 500 000 potenciálnych zamestnancov; vyzýva členské štáty, aby uskutočňovali efektívnejšie politiky založené na kvalitnom, modernom odbornom vzdelávaní a odbornej príprave, ktorých cieľom bude zabrániť predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, odstraňovať prekážky pokračovania vo vzdelávaní, ponúkať alternatívy vzdelávania, odbornej prípravy a rekvalifikácie pre študentov s poruchami učenia alebo zdravotným postihnutím a vyvinúť účinné prepojenia medzi úvodnou odbornou prípravou a svetom podnikania; zdôrazňuje význam vzdelávania v ranom veku, a to nielen pre rozvoj budúcnosť funkčných zručností ľudí, ale aj ich schopnosť učiť sa, špecializovať a ďalej sa rozvíjať, a vyzýva na vytvorenie súdržného, celkového a dlhodobého prístupu k vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve, ako je navrhnuté v príslušnom oznámení Komisie;

30. považuje za poľutovaniahodné, že mnohí ľudia so zdravotným postihnutím, ktorí sú schopní pracovať, nie sú začlenení do trhu práce, a vyzýva členské štáty, aby uplatňovali politiky, ktoré ponúkajú alternatívy so zreteľom na vzdelanie, odbornú prípravu a zamestnanie ľudí so zdravotným postihnutím;

31. žiada členské štáty, aby podporovali riadne regulované inštitúcie počiatočného vzdelávania financované z verejných zdrojov, ku ktorým patria predškolské zariadenia, základné a stredné školy, odborná príprava a vysokoškolské vzdelávanie, tým, že pre ne zabezpečia kvalifikovaných, odborne dobre pripravených učiteľov a ďalší personál s dobrými platovými a pracovnými podmienkami;

32. zdôrazňuje význam verejných systémov vzdelávania dostupných pre všetkých a v súlade s podporovaním rovnakých príležitostí pre všetkých;

Streda 26. októbra 2011

33. víta návrh Komisie na podporu európskych centier excelentnosti v rámci nových akademických špecializácií pre potreby budúcich pracovných miest a na zlepšenie mobility mladých ľudí v tejto oblasti; zdôrazňuje význam vytvorenia podmienok nevyhnutných pre rast skupín inovatívnych podnikov, ktoré môžu fungovať ako rozhodujúci činiteľ miestneho hospodárskeho rozvoja a môžu vytvárať nové pracovné miesta v regiónoch; zastáva názor, že v súvislosti s rastúcim tempom hospodárskej reštrukturalizácie sú kvalifikovaná pracovná sila, manažérske skúsenosti, inovácie, veda, technológia a ekologické pracovné miesta predpokladom trvalo udržateľného rastu;

34. nabáda členské štáty, aby do všetkých úrovní vzdelávacích systémov začlenili odbory z oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT), digitálnej gramotnosti, podnikania, prierezových kľúčových spôsobilostí, ako je komunikácia v cudzích jazykoch a schopnosť osobného naplnenia a rozvoja; z oblasti aktívneho občianstva, kreativity, kultúrneho povedomia, porozumenia pre iné kultúry, ako aj kľúčové spôsobilosti, ktoré sa týkajú životného prostredia, zmeny klímy a trvalo udržateľného rozvoja; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam podpory a uznávania odborných a osobnostných zručností ľudí s cieľom zlepšiť ich príležitosti zamestnať sa; zdôrazňuje užitočnosť schopnosti komunikovať v cudzích jazykoch a podporuje jazykové vzdelávanie a rozvoj výučby jazykov;

35. zdôrazňuje potrebu vzdelávania zameraného na inovácie; zdôrazňuje, že na uspokojenie budúcich potrieb by sme mali podporovať neschematické a abstraktné myslenie, ako aj technické vzdelávanie;

36. zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť úsilie o dosiahnutie toho, aby si všetky deti už od raného veku rozvíjali základné zručnosti v oblasti informačných technológií, a preto je potrebné začleniť informačné technológie do vzdelávania na základných školách, a že všetci obyvatelia Európy by mali mať lacný a jednoduchý prístup k internetu;

37. vzhľadom na odhad, že v roku 2015 sa nedostatok odborníkov v oblasti informačných technológií zvýši na 384 000 až 700 000 pracovných miest, pričom sa predpokladá deficit v oblasti zdravotníctva približne milión odborníkov a deficit v oblasti výskumu ďalší milión, vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia na zabezpečenie nevyhnutného počtu kvalifikovaných pracovníkov v týchto oblastiach;

38. konštatuje, že internacionalizácia vzdelávania má sociálny, kultúrny a hospodársky význam, a preto naliehavo žiada Komisiu, aby uľahčila medzinárodnú mobilitu výskumníkov, študentov, vedcov a lektorov, a to v rámci EÚ i za jej hranicami;

39. vyjadruje znepokojenie nad tým, že vysokokvalifikované osoby prijímajú pracovné miesta pod úrovňou svojej kvalifikácie, či dokonca pracovné miesta bez potreby kvalifikácie, čo vedie k „mrhaniu mozgami“ v EÚ;

40. nalieha na členské štáty, aby vyvinuli programy odbornej prípravy pre učiteľov, na základe ktorej sa môžu lepšie prispôbovať zmenám na trhu práce a rozvíjať príslušné zručnosti na všetkých úrovniach vzdelávania;

41. nabáda členské štáty, aby podporovali poskytovanie odbornej prípravy na pracovisku vrátane duálneho systému vzdelávania/odbornej prípravy s cieľom uviesť mladých ľudí na trh práce hneď v počiatočnom štádiu a presadzovať rámec kvality pre stáže a učňovskú prax, ktorý by viedol čo najviac k stabilnému zamestnaniu; vyzýva ďalej príslušné zúčastnené strany, aby v prípade stáží a učňovského vzdelávania zabezpečili dohľad odborných učiteľov, aby toto vzdelanie viedlo k získaniu skutočných zručností, ktoré zodpovedajú potrebám trhu práce a poskytovaniu nových pracovných miest; vyzýva členské štáty, aby stanovili minimálne normy pre stáže, pokiaľ ide o odmeňovanie a sociálne práva, a požaduje zavedenie európskeho rámca kvality pre stáže so stanovením dôstojných pracovných podmienok a pravidiel, aby sa zabránilo, že budú využívané ako náhrada za pravidelné zamestnanie;

Streda 26. októbra 2011

42. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili metódu evidencie pri prechode zo vzdelávania a odbornej prípravy do práce, ako aj pri vzdelávacej mobilite, ktorá prispieva k rozvoju zručností a zamestnateľnosti mladých ľudí;

43. nalieha na Komisiu, aby v nadchádzajúcej legislatívnej iniciatíve o odborných kvalifikáciách posilnila vzájomné uznávanie diplomov a odborných kvalifikácií, aby ďalej pracovala na mechanizme rozšíreného vzájomného uznávania spôsobilostí a zručností vrátane zručností získaných informálnou a neformálnou odbornou prípravou a aby rozšírila mechanizmus uznávania pracovníkov z tretích krajín; domnieva sa, že tento mechanizmus by mal vychádzať z vhodných európskych rámcov, ako sú európsky kvalifikačný rámec (EQF) a Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET);

44. vyzýva národné štatistické služby, aby vyvinuli primerané ukazovatele merania zručností a kvality rôznych úrovní ich vzdelávacieho systému;

45. zastáva názor, že Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), najmä zastúpenia EÚ v tretích krajinách, by mohli zohrávať dôležitú úlohu poskytovaním informácií o zručnostiach vyžadovaných v Európe a o dostupných pracovných miestach, ako aj poskytovaním pomoci pri postupoch potrebných na príchod do Európy;

46. konštatuje, že v dôsledku demografickej zmeny existuje výrazný počet starších potenciálnych dobrovoľníkov, ktorí predstavujú v našich spoločnostiach obrovský nevyužitý zdroj; vyzýva Komisiu, aby podporovala príležitosti pre starších dobrovoľníkov a aby pre rastúci počet mimoriadne skúsených starších občanov ochotných venovať sa dobrovoľníckej činnosti pripravila program Seniori v akcii, ktorý by bol súběžným a doplnkovým programom k programu Mládež v akcii, a tiež aby podporovala špecifické programy v oblasti medzigeneračnej dobrovoľníckej činnosti a mentorstva;

47. domnieva sa, že v súvislosti so stratégiou predlžovania aktívneho života sa neposkytuje dostatočná pomoc starším osobám pri získavaní zručností v oblasti informačných technológií, a naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby pre túto skupinu vytvorili rozsiahle vzdelávacie programy;

48. zdôrazňuje, že je potrebné zachovať tradíciu remesiel a súvisiace zručnosti a zaviesť stratégie pre podnikateľov v oblasti maloobchodu s remeselným tovarom, aby sa zachovala kultúrna identita remeselného odvetvia; v tejto súvislosti poukazuje na význam podpory odbornej prípravy spojenej s prácou a mobilitou mladých remeselníkov a remeselnícok; konštatuje, že presadzovanie stáží ako prostriedku začleňovania mladých ľudí do tohto odvetvia môže byť aktívnou politikou, ktorú sa oplatí podporiť, a vyzýva členské štáty, aby v tejto súvislosti podnikli primerané kroky; zdôrazňuje význam humanitných vied ako oblasti pre skúmanie minulosti a lepšie zachovávanie kultúrnej identity;

Podpora dopytu po pracovnej sile a vytváranie pracovných miest

49. upozorňuje na skutočnosť, že malé a stredne veľké podniky zohrávajú svoju úlohu v štruktúre európskeho hospodárstva vďaka svojmu počtu a strategickej úlohe v boji proti nezamestnanosti; pripomína, že malé a stredné podniky poskytujú 85 % pracovných miest v EÚ a vytvárajú 58 % celkovej pridanej hodnoty vytvorenej v Únii; vyzýva všetky zúčastnené strany, aby odstránili všetky opatrenia, ktoré môžu prekážať zakladaniu podnikov a ich voľnému pohybu; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby uľahčovali zakladanie a stimulovali rast malých a stredne veľkých podnikov, pričom budú venovať osobitnú pozornosť podnikaniu žien, poskytnú im priaznivé regulačné a fiškálne prostredie, uľahčia im prístup na trh, zostavia zoznam prekážok získavania pracovníkov, znížia úroveň byrokracie na minimum a zlepšia ich prístup k finančným prostriedkom;

Streda 26. októbra 2011

50. zastáva názor, že na zvýšenie zamestnanosti je potrebné cielenejšie využívanie inovácií a konkurencieschopnejšia priemyselná základňa; považuje za potrebné podporovať zamestnanosť mládeže, modely podnikania na základe výskumu a vývoja a špecifické stimuly pre nábor širšej škály uchádzačov o zamestnanie;
51. víta zámer Komisie zaviesť v budúcnosti zjednodušený postup vydávania povolenia na dočasný pobyt platný v celej EÚ pre zamestnancov podniku, ktorí pochádzajú z tretích štátov;
52. žiada Komisiu a členské štáty, aby viac investovali do vytvárania pracovných miest a na podporu podnikania, začatie podnikania a samostatnú zárobkovú činnosť s cieľom vytvárať príležitosti zamestnania a znížiť sociálne vylúčenie; zastáva názor, že vhodné prostredie a stimuly na rozvoj podnikov, ako aj podpora zavádzania nových technológií sú dôležité, ale nestačí to na rozvoj európskych ekonomík; zdôrazňuje preto, že na jednotlivých stupňoch vzdelávania je potrebné venovať viac pozornosti podpore podnikateľského prístupu a zručností, školeniu nových podnikateľov a rozvoju zručností užitočných pre zamestnancov MSP; zdôrazňuje úlohu Európskeho technologického inštitútu a Európskej investičnej banky, najmä programov, ako sú JASMINE a JEREMIE, pri podpore zakladania podnikov a ich rozvoja a pri poskytovaní podpory na potreby malých a stredných podnikov;
53. vyzýva Komisiu, aby pri vypracúvaní pracovnoprávných predpisov dodržiavala zásadu „najskôr myslieť na malých“ a zohľadňovala potreby MSP;
54. zdôrazňuje význam voľne dostupného a inteligentne regulovaného internetu pre nových podnikateľov a tvorcov nových pracovných miest; domnieva sa, že pre nové internetové podnikateľské modely je kľúčová dôvera používateľov internetu k tomuto systému a ich viera, že jeho dôveryhodnosť nebude narušená;
55. poukazuje na to, že Európska únia nemá dostatok výrazne inovačných spoločností zameraných na výskum a vývoj a že tento vážny nedostatok inovačných zručností a digitálnej gramotnosti znamená, že MSP nedokážu uplatňovať inovačné inteligentné podnikateľské modely a nové technológie;
56. nalieha na Komisiu a členské štáty, aby naďalej spolupracovali v záujme vytvorenia integrovaného a konkurencieschopného trhu s rizikovým kapitálom, ktorý je rozhodujúci pre vytváranie a rast inovatívnych MSP;
57. domnieva sa, že treba dokončiť bezbariérový a konkurencieschopný jednotný trh s cieľom uľahčiť voľný pohyb pracovníkov; domnieva sa ďalej, že dokončenie jednotného trhu musí ísť ruka v ruke s pracovnými právnymi predpismi, ktoré vytvárajú rovnaké podmienky, pevnú koordináciu sociálneho zabezpečenia pracovníkov a možnosť, aby si zachovali, udržali a prenášali do iných krajín získané práva, predovšetkým dôchodkové práva; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby úzko spolupracovali so sociálnymi partnermi pri odstraňovaní prekážok mobility študentov a pracovníkov a aby podporovali výmenu najlepších postupov a skúseností v tejto oblasti s cieľom posúdiť, ako sa vnútorný trh vyvíja, pokiaľ ide o sociálne zabezpečenie zárobkovo činných osôb a v súvislosti s platovými a pracovnými podmienkami v hosťovskej krajine; zdôrazňuje v tejto súvislosti, že mzdovému dampingu treba zabrániť;
58. dôrazne odsudzuje nelegálnu prácu, ktorá ohrozuje spoločnosť i pracovníkov; vyzýva členské štáty, aby vykonávali pravidelné a častejšie kontroly so zavedením náležitých trestov a aby začali informačné kampane s cieľom zvýšiť informovanosť o právach pracovníkov a nevýhodách z dlhodobého hľadiska pre pracovníkov zamestnaných v sivej ekonomike; nabáda ďalej členské štáty, aby spojili preventívne opatrenia a sankcie so stimulmi s cieľom zabrániť nelegálnej práci a zmeniť nelegálnu prácu na riadne zamestnanie;

Streda 26. októbra 2011

59. domnieva sa, že odvetvie zdravotnej starostlivosti má rozhodujúcu úlohu pri dosahovaní cieľov Európskej stratégie 2020; ďalej sa domnieva, že v dôsledku demografických zmien je odvetvie zdravotnej starostlivosti a opatrovateľských služieb dôležitým zdrojom pracovných miest, ktorého význam bude rásť, a prispieva najviac k sociálnemu začleňovaniu; vyzýva na rozvoj ekonomiky v oblasti starostlivosti a opatrovateľských služieb, aby sa splnili skutočné potreby, aby boli pre všetkých zaistené kvalitné a dostupné ošetrovateľské služby, dobré pracovné a platové podmienky a aby sa zabránilo nelegálnej práci; vyzýva Komisiu, aby podporovala dohovor ILO doplnený o odporúčanie o domácich pracovníkoch s cieľom zlepšiť pracovné podmienky pracovníkov v tomto sektore; vyzýva Komisiu, aby iniciovala štúdiu o asistentoch poskytujúcich starostlivosť v domácnostiach klientov ako doplnok iných vhodných udržateľných riešení, ktoré podporujú samostatný život, s cieľom určiť, či právne predpisy EÚ poskytujú tejto kategórii pracovníkov, ktorými sú často ženy, dostatočnú sociálnu ochranu;

60. zdôrazňuje potenciál sociálnych, zdravotných, opatrovateľských a vzdelávacích služieb v oblasti tvorby nových pracovných miest a požaduje veľké a trvalé investície do týchto kľúčových služieb a infraštruktúr, ako aj do dôstojných pracovných podmienok, aby sa podporilo poskytovanie kvalitných služieb; víta akčný plán Komisie, ktorého cieľom je odstrániť medzeru v ponuke zdravotníckych pracovníkov;

61. vyzýva Komisiu, členské štáty, sociálnych partnerov a ďalšie zainteresované strany, aby na tvorbu pracovných miest zabezpečili efektívne, zjednodušené a súčinné využívanie finančných prostriedkov EÚ, napríklad ESF, EFRR a Kohézneho fondu, ako aj nástrojov, ako je nástroj mikrofinancovania, a to aj na podporu sociálneho hospodárstva; zdôrazňuje výhody zamerania investícií zo štrukturálnych fondov na vzdelávanie a odbornú prípravu v odvetviach s technologicky vysokou pridanou hodnotou a v odvetviach, ktoré sú osobitne dôležité na stimuláciu prechodu na modely trvalejšie udržateľného rastu; vyzýva, aby sa osobitná pozornosť venovala tým členským štátom, ktoré majú vysokú nezamestnanosť a priemerný mesačný príjem pod hranicou chudoby;

62. zdôrazňuje význam súčinnosti medzi jednotlivými európskymi fondmi a podčiarkuje dôležitosť decentralizovaného prístupu pri využívaní finančných prostriedkov z týchto fondov s cieľom vyhovieť požiadavkám trhu práce; domnieva sa, že je takisto potrebné poskytovať jednotlivcom a podnikom vhodné stimuly na investovanie do odbornej prípravy; v tejto súvislosti vyzdvihuje prínos politiky súdržnosti k hlavnej iniciatíve „Európa efektívne využívajúca zdroje“ a žiada, aby sa vzal do úvahy jej potenciál pre udržateľný rast;

63. súhlasí s posilnením vplyvu nástrojov politiky súdržnosti vrátane ESF, a to zameraním sa na koncentráciu finančných zdrojov do menšieho počtu priorít, posilnenie podmienenosti inštitucionálnych reforiem, posilnenie zásady partnerstva, dôraz na jasné a merateľné ciele a vytvorenie investičných zmlúv pre rozvoj a partnerstvo medzi Komisiou a členskými štátmi;

64. vyzýva Komisiu, aby preskúmala platný rámec systémov priamej podpory EÚ pre podniky, ako aj možnosť vyčleniť podstatnú časť tejto podpory na vytváranie pracovných miest v podnikoch, rozvoj zručností pracovníkov a realizáciu programov ďalšieho odborného vzdelávania;

Zlepšenie fungovania trhu práce

65. konštatuje, že politiky flexiistoty sa uvádzajú v centre Programu pre nové zručnosti a nové pracovné miesta, a súhlasí s hodnotením Komisie, že kríza je vážnou previerkou vnútroštátnych opatrení v oblasti flexiistoty vrátane prípadov, keď boli na trh práce zavedené vonkajšie opatrenia na zabezpečenie flexiistoty bez zodpovedajúceho posilnenia systémov sociálneho zabezpečenia; zdôrazňuje však potrebu uskutočňovať reformy pracovného trhu bez oslabenia úspešných politík, dohôd a dôvery medzi vládami štátov a sociálnymi partnermi; zdôrazňuje, že politiky flexiistoty musia byť prispôbené sociálnym podmienkam a špecifickej štruktúre vnútroštátneho trhu práce a musia byť zosúladené so záujmami zamestnávateľov a zamestnancov;

Streda 26. októbra 2011

66. zdôrazňuje však, že samotná flexiistota nemôže napraviť krízu, a vyzýva Komisiu, členské štáty a sociálnych partnerov, aby uskutočňovali potrebné reformy trhu práce, s osobitnou pozornosťou venovanou integrácii pracovníkov z ohrozených a znevýhodnených skupín do trhu práce; v súvislosti s tým odporúča, aby bol prijatý prístup zdola nahor s cieľom uľahčiť dialóg a zapojenie všetkých úrovní politického a sociálneho riadenia;

67. domnieva sa, že vzhľadom na nové tempo spoločenských a hospodárskych zmien treba preskúmať a posilniť štyri piliere flexiistoty a ich vzájomnú rovnováhu, a to flexibilné a spoľahlivé zmluvné mechanizmy, aktívne politiky trhu práce, celoživotné vzdelávanie a moderné systémy sociálneho zabezpečenia, aby bolo možné reagovať na potreby pracovníkov a firiem na moderných trhoch práce, vytvárať dôstojné pracovné miesta a zabezpečiť zamestnateľnosť pracovníkov, zodpovedajúcu sociálnu ochranu a rešpektovanie zásady „rovnaká odmena za rovnakú prácu“ spolu s rodovou rovnosťou; domnieva sa, že v priebehu tohto procesu je dôležité posilňovať inštitúcie trhu práce s cieľom zabezpečiť, aby pracovníci mali úžitok z prechodu medzi pracovnými miestami, povolaniami, sektormi alebo postaveniami v zamestnaní; domnieva sa tiež, že na preskúmaní by sa mali podieľať sociálni partneri v rámci sociálneho dialógu;

68. v súlade článkom 152 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) vyzýva Komisiu, aby zvýšila podporu úlohy vedenia podnikov a pracovníkov v každom priemyselnom odvetví v Európe, ale súčasne rešpektovala ich nezávislosť;

69. v súlade článkom 155 Zmluvy o fungovaní Európskej únie podporuje dialóg medzi vedením podnikov a pracovníkmi a nabáda ich k tomu, aby nadväzovali zmluvné vzťahy vrátane dohôd; odporúča, aby pri plnení zmlúv uzavretých na európskej úrovni vedenie a pracovníci v každom priemyselnom odvetví využívali v otázkach, na ktoré sa vzťahuje článok 153 ZFEÚ, postup ustanovený v článku 155 ods. 2 ZFEÚ;

70. nalieha na členské štáty, aby rozvíjali prácu z domu, t. j. všetky formy práce na diaľku a všetky druhy organizácie a/alebo vykonávania práce, ktoré existujú mimo klasického časopriestorového formátu, pomocou telekomunikácií a internetu, vo forme poskytovania služieb alebo zamestnaneckého vzťahu;

Podpora inkluzívnych trhov práce

71. zdôrazňuje, že v záujme toho, aby Európa vyšla z hospodárskej krízy posilnená, aby sa stala konkurencieschopnejšou a konvergentnejšou, s vyššou úrovňou rastu a zamestnanosti a aby z dlhodobej perspektívy zabezpečila svoje systémy sociálneho zabezpečenia, musí lepšie využívať svoj potenciál pracovnej sily všetkých vekových skupín, zlepšiť fungovanie svojich trhov práce, sociálne začleňovanie a sociálnu ochranu, ako aj rozšíriť škálu kvalifikácií a zručností pracovnej sily;

72. zdôrazňuje v tejto súvislosti, že znižovanie segmentácie trhu práce sa musí dosiahnuť zabezpečením primeranej istoty pre pracovníkov a zlepšením začleňovania do trhu práce s cieľom zvýšiť možnosti všetkých pracovníkov s rôznymi typmi zmlúv, najmä pracovníkov zo znevýhodnených a ohrozených skupín, aby sa dostali sa na trh práce a úspešne na ňom pôsobili;

73. zdôrazňuje význam presadzovania práv osôb so zdravotným postihnutím v plnení agendy, ako aj vo všetkých aspektoch európskej stratégie 2020; vyzýva Komisiu, aby prijala vhodné opatrenie na podporu univerzálne vytvorených tovarov a služieb a prístupu k nim tak, ako je to ustanovené v článku 29 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, vrátane výmeny osvedčených postupov;

74. zdôrazňuje, že rast platov v mnohých členských štátoch neдрží tempo s rastom produktivity, a vyjadruje vážne obavy v súvislosti s rastúcim počtom chudobných pracujúcich, ktorí napriek zárobkom zostávajú pod hranicou chudoby, a je presvedčený, že na nápravu tejto situácie by sa malo prijať rózne opatrenie;

Streda 26. októbra 2011

75. zdôrazňuje význam boja proti nezamestnanosti mladých ľudí ako prioritnej otázky; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pokračovali vo svojom úsilí podporovať začleňovanie mládeže do trhu práce vrátane poskytovania stimulov pre mladých ľudí i pre zamestnávateľov, ako aj rozvoj odbornej prípravy a učňovského vzdelávania; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zásadný význam má uľahčenie prechodu zo školy do práce, personalizované usmerňovanie a monitorovanie, ako aj poskytovanie príležitostí na získanie skutočných zručností a ich aktualizovanie v súlade s požiadavkami trhu práce; zdôrazňuje, že táto hlavná iniciatíva musí byť úzko prepojená s iniciatívou Mládež v pohybe;

76. zdôrazňuje význam vytvárania primeraných podmienok na zabezpečenie toho, aby starší pracovníci mohli zostať dlhšie na trhu práce, ako aj význam presadzovania medzigeneračnej solidarity a spolupráce v kontexte zamestnanosti a uskutočňovania iniciatív, ktoré podporujú dlhší pracovný život, ako sú delené pracovné miesta, prehodnotenie zručností a kariéry, dobrovoľníctvo zamestnancov a postupný odchod do dôchodku, a to aj v prípade samostatne zárobkovo činných pracovníkov;

77. vzhľadom na starnutie európskeho obyvateľstva vyzýva členské štáty, aby vytvorili súbor nástrojov na uľahčenie prístupu starších ľudí na trh práce, a žiada presadzovanie a zároveň širokú podporu usmerňovania a aktivácie starších ľudí v súvislosti s inovačným partnerstvom zameraným na aktívne a zdravé starnutie, ako aj stimuly pre zamestnávateľov, keďže podniky majú menší záujem o starších pracovníkov; zdôrazňuje význam ďalšieho odborného vzdelávania a získavania nových kvalifikácií pre týchto ľudí, čo im umožní opätovne vstúpiť na trh práce; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité využívať znalosti a skúsenosti starších ľudí, napríklad prostredníctvom inštruktorských projektov (tzv. koučovania);

78. vzhľadom na rastúcu nezamestnanosť vyzýva členské štáty, aby modernizovali a posilnili verejné služby zamestnanosti s cieľom zastávať významnejšiu úlohu ako poskytovateľ celoživotných služieb pre pracovníkov i zamestnávateľov; domnieva sa, že verejné služby zamestnanosti môžu ponúknuť vybavenie na hodnotenie zručností, stanovenie profilov a poskytovanie individuálneho profesijného poradenstva a konzultačných služieb, a to v úzkej spolupráci s miestnymi zamestnávateľmi, a rovnako môžu poskytovať informácie o možnostiach podnikania a o rozsahu programov odbornej prípravy a rekvalifikácií;

79. nalieha na Komisiu a členské štáty, aby formálne uznali prínos sociálneho hospodárstva, ktoré tvorí v EÚ 10 % pracovných miest a zohráva kľúčovú úlohu v hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti EÚ; považuje za nevyhnutné urýchliť jeho rozvoj, aby prispievalo k sociálne inkluzívnemu vytváraniu bohatstva a pomáhalo rozvíjať inkluzívne trhy práce, udržať pracovné miesta v odvetviach a firmách, ktoré sú postihnuté krízou a/alebo ktorým hrozí zatvorenie, zvyšovať úroveň stability pracovných miest, zachovávať zručnosti a vytvárať možnosť práce pre obzvlášť znevýhodnené skupiny;

80. zdôrazňuje, že lepšie a silnejšie politiky presadzovania rodovej rovnosti a zosúladenia pracovného, rodinného a súkromného života by mali prispieť k zvýšeniu účasti aktívnej populácie žien a mužov na trhu práce; zdôrazňuje dôležitosť posilnenia postavenia žien, aby mohli vstúpiť a vrátiť sa na trh práce, a to najmä tých, ktoré majú problémy s návratom do práce po materskej alebo rodičovskej dovolenke;

81. zastáva názor, že je potrebné snažiť sa podporovať technické a inžinierske štúdium, ako je matematika, informatika, prírodné vedy a technika u dievčat a bojovať proti rodovým stereotypom a profesijnej segregácii žien v oblasti vzdelávania a trhu práce; vyzýva členské štáty, aby prijali ciele opatrenia na zvýšenie počtu žien vo vyššom manažmente a na iných vedúcich pozíciách;

Streda 26. októbra 2011

82. domnieva sa, že antidiskriminačná legislatíva EÚ výrazne zvýšila úroveň ochrany v celej EÚ; domnieva sa však, že je potrebné urobiť viac v boji s diskrimináciou vrátane viacnásobnej diskriminácie rôznych skupín v oblasti zamestnávania, vzdelávania a profesií s cieľom zaviesť uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania; je presvedčený, že väčšiu účasť žien na trhu práce treba podporovať prostredníctvom cieľových sociálnych politík so zameraním na starostlivosť o deti a podporu rodín, a to zavedením programov na zabezpečenie rodovej rovnosti, ako aj opatrení na podporu zamestnávania žien a mužov na netradičných pracovných miestach na základe dobrovoľnosti, pričom sa bude venovať osobitná pozornosť odvetviam, v ktorých tradične dominujú muži;

83. popri ľudskoprávnom rozmere zdôrazňuje ekonomické argumenty v prospech antidiskriminácie; vyzýva členské štáty, aby podnikli potrebné kroky na včasné prijatie dohody a schválenie návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu; vyzýva Komisiu, aby ďalej podporovala prekonávanie technických ťažkostí v rámci Rady, aby sa dosiahla takáto dohoda, keďže silná antidiskriminačná politika EÚ podporí stratégiu 2020;

84. trvá na tom, že ak sa kvalifikácia a schopnosti pracovníčok majú v meniacom sa hospodárskom prostredí zachovať a ak sa má tým, ktorí si to želajú, pomôcť pri návrate do práce, je dôležité, aby boli do odbornej prípravy organizovanej zamestnávateľom zapojení aj pracovníci na rodičovskej dovolenke;

85. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali opatrenia na zladenie pracovného a rodinného života a aby investovali do účasti žien na trhu práce presadzovaním diverzifikovaného manažmentu, motivovaním žien v profesionálnej oblasti a podporou vytvárania nových pracovných pozícií s pružnejšími formami pracovných podmienok;

86. zdôrazňuje, že nové pracovné miesta by mali byť doplnené novými formami pracovných dohôd, ktoré umožnia pracovníkom s nezaopatrenými deťmi, aby pracovali počas alternatívnych pracovných hodín, aby si skrátili pracovný čas alebo sa rozhodli pre prácu z domu;

87. konštatuje, že príležitosti na zvýšenie miery zamestnanosti žien sa vyskytujú nielen v oblasti zdravotníckych a sociálnych služieb, ale aj v sektore domácej obrany, v odvetví logistiky (vrátane dopravy), v rámci podnikateľských služieb – napríklad poisťovníctva a konzultačnej činnosti – a tiež v oblasti životného prostredia a udržateľných pracovných miest;

88. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali a rozvíjali osobitné programy zamerané na nábor žien na technické profesie prostredníctvom dotácií pre mladé akademické pracovníčky v súlade s osvedčenými postupmi v niektorých členských štátoch, ako je napríklad program Excellentia v Rakúsku, ktorý umožnil zdvojnásobiť počet univerzitných profesoriek s vedecko-technickým zameraním a prispel aj k zriadeniu vysokokvalitných výskumných stredísk, ktoré vedú ženy;

89. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby nabádali súkromný a verejný sektor k prijatiu všetkých možných a potrebných opatrení na odstránenie rodových rozdielov v odmeňovaní a výrazných nerovnostiach z hľadiska prístupu, odmeňovania, kariérneho rozvoja, účasti a riadenia s cieľom zvýšiť zastúpenie žien na pracovnom trhu; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam transparentnosti v podobe lepších štatistických údajov a použiteľnej definície tzv. práce rovnakej hodnoty; víta oznámenie Komisie o revidovaní dôchodkového systému pre osoby s rozdielmi v príspevkoch na dôchodkové sporenie v dôsledku období nezamestnanosti, choroby alebo poskytovania opatery, čo sa týka najmä žien;

Zlepšenie kvality pracovných miest a pracovných podmienok

90. domnieva sa, že uskutočňovanie cieľa plnej zamestnanosti treba doplniť intenzívnejším úsilím o zlepšenie kvality pracovných miest a pracovných a životných podmienok všetkých zamestnancov vrátane podmienok zdravia a bezpečnosti pri práci a rodovej rovnosti;

Streda 26. októbra 2011

91. domnieva sa, že kvalitu pracovných miest treba presadzovať ako viacrozmernú koncepciu, ktorá zahŕňa pracovné vzťahy a samotnú prácu; vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila úsilie o preskúmanie definície a spoločných ukazovateľov EÚ, ktoré sa týkajú kvalitného pracovného miesta, s cieľom zabezpečiť ich lepšiu funkčnosť pri hodnotení a porovnávaní politík členských štátov; domnieva sa, že sociálny dialóg zohráva významnú úlohu v podporovaní dôstojnej práce, kvalitného zamestnania a sociálnej ochrany, a preto vyzýva kľúčové zúčastnené strany v oblasti priemyselných vzťahov na úrovni EÚ, aby sa zapojili do formovania spoločného európskeho prístupu v tejto oblasti a aktívne sa zúčastnili na preskúmaní definície a ukazovateľov kvalitného pracovného miesta;

92. domnieva sa, že dostupnosť pracoviska, najmä čo sa týka vybudovaného prostredia a informačných technológií, je dôležitou pracovnou podmienkou a je rozhodujúce pre profesijnú integráciu osôb so zdravotným postihnutím;

93. víta návrh Komisie, ktorý sa týka preskúmania právnych predpisov o BOZP, a varuje, že nie bezpečné pracovné prostredie, neustále zmeny pracovného miesta a rastúci stres majú nepriaznivé účinky na fyzické a duševné zdravie pracovníkov; žiada Komisiu, aby riešila problém nedostatočného rozpoznávania rizík a chorôb súvisiacich so zamestnaním;

94. zdôrazňuje význam integrácie snáh zainteresovaných strán, ktorých cieľom je zlepšiť kvalitu pracovných miest, ako aj používania vhodných politických nástrojov vrátane právnych predpisov, koordinácie politík, výmeny osvedčených postupov a samostatných dohôd sociálnych partnerov;

95. zastáva názor, že vysoký počet a rastúci podiel chorôb z povolania, najmä rozšírenie ochorení pohybovej sústavy, má významný vplyv na kvalitu pracovných miest, preto treba vyvinúť viac úsilia na ich zníženie, ak má byť starnúca spoločnosť trvalo udržateľná;

96. domnieva sa, že pracovné práva, dialóg medzi sociálnymi partnermi – pracujúcimi a zamestnávateľmi – a primeraná sociálna ochrana, ktorá zabráni chudobe pracujúcich, by mali byť základom kvality zamestnania, a teda aj koncepcie kvalitného pracovného miesta;

97. nabáda Komisiu, aby dokončila predlegislatívnu činnosť a predložila legislatívne návrhy oznámené v agende, pričom bude v plnej miere rešpektovať výsledky svojho posúdenia hospodárskeho a sociálneho vplyvu a nezávislosť sociálnych partnerov; víta plány Komisie preskúmať vzhľadom na vývoj efektívnosť právnych predpisov, ktoré sa týkajú kvality pracovných miest a pracovných podmienok;

98. zdôrazňuje, že ciele stanovené v oblasti zamestnanosti a stratégie na ich dosiahnutie by sa mali monitorovať a koordinovať s cieľmi a stratégiami v iných dôležitých oblastiach, napríklad v sektore verejného financovania a príslušných inovačných politík;

*

* *

99. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.